Miten vihreän siirtymän ja kestävän kasvun edistymistä mitataan ja arvioidaan ylivaalikautisesti?

Ylijohtaja Ville Vertanen ja osastopäällikkö Katri Kaaja

Tulevaisuusvaliokunta, 16.9.2022

Parempi tieto – parempia päätöksiä
2023–2027

Hyödynnetään kansallisen tietovarallisuuden potentiaali!

Täsmätietoa yhteiskunnan käyttöön

Taataan tietoinfran huoltovarmuus

Tilastokeskus

Tavoite: Hallinnon valmistelua ja päätöksentekoa ohjaa tietoperusteisuus .

– Julkisen hallinnon uudistamisen strategia 2020

On tärkeää tunnistaa yhteiskunnan kannalta kriittinen tieto ja varmistaa sen saatavuus ja huolehtia sen säilytyksen turvallisuudesta.

– Suomen tietopoliittinen selonteko 2018

Päätavoite 4.1: Tiedon hyödyntäminen ja avaaminen on resursoitu riittävästi.

– Valtioneuvoston periaatepäätös tiedon hyödyntämiseksi ja avaamiseksi 2022

Suomessa tulee kiinnittää aikaisempaa enemmän huomiota yhteentoimivan, rakenteisen, kuvaillun ja laadukkaan tiedon tuotantoon ja yhteisin käytänteisiin (ml. standardit).

Tavoite: Uudelleenkäytettävissä olevien julkisen hallinnon tietovarantojen määrä ja niiden hyödyntäminen on kasvanut vuosittain 10 %.

Tavoite: Tieteellisen tutkimuksen digitaalinen infrastruktuuri on maailman huippua.

– Suomen digitaalinen kompassi 2022 (luonnos)

Tietopohjainen päätöksenteko ja Suomen tietovarallisuuden potentiaalin hyödyntäminen ovat yleisesti hyväksyttyjä tavoitteita. Toteutuakseen niiden pitäisi näkyä myös investoinneissa.

Parempi tieto – parempia päätöksiä

Datan avaaminen	Avoin aluetietopalvelu
	Maksullisten tietokantojen avaaminen
	Datatalouden edistäminen
Kansallinen indikaattorialusta	Findikaattori 2.0
	Tilastokeskuksen tilannehuone
	Julkisen sektorin mittaristot
Datahuonekonseptin laajentaminen	Kapasiteetin kasvattaminen
	Alueelliset datahuoneet
Tietopohjan vahvistaminen	Tilastokone – Käyttäjäkohtainen automatisoitu anonymisointiratkaisu
	Rekisteriraportointi – Aineistoja yhdistämällä moninkertaiset hyödyt
	Kansallinen tilastotietokanta (yhteinen jakelujärjestelmä)
Lainsäädännön kehittäminen	Tutkijapalvelun hintatuki
	Tilastokeskuksen tiedonsaantioikeudet
	Tietotuotannon kriisiajan koordinoinnin tukeminen
Tilastokeskuksen modernisointi	AI & ML
	Visualisoinnit
	Tietovarantojen integrointi
Tilastojärjestelmän huoltovarmuusinvestoinnit	Yhteiskunnan kriittisen tietoinfrastruktuurin toiminnan turvaaminen
	Tietosuojan turvaaminen

Kansallinen tilannehuone / indikaattorialusta

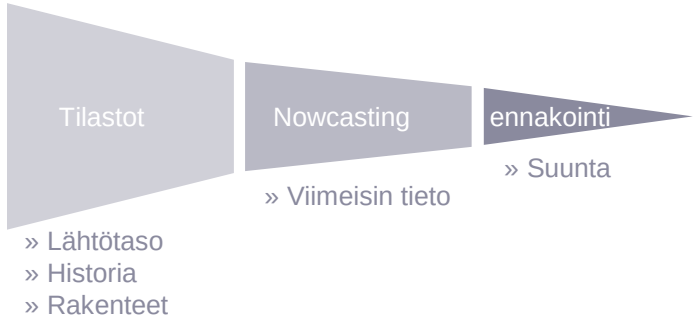

- **Tilannekuvaa ylläpitävä mittaristo**
- **Nowcasting ja ennakointi**
- **Mittaristoa muokataan tilanteen ja tarpeen mukaan**
- **Dedikoitujen analyytikoiden ylläpitämä ja kuratoima**

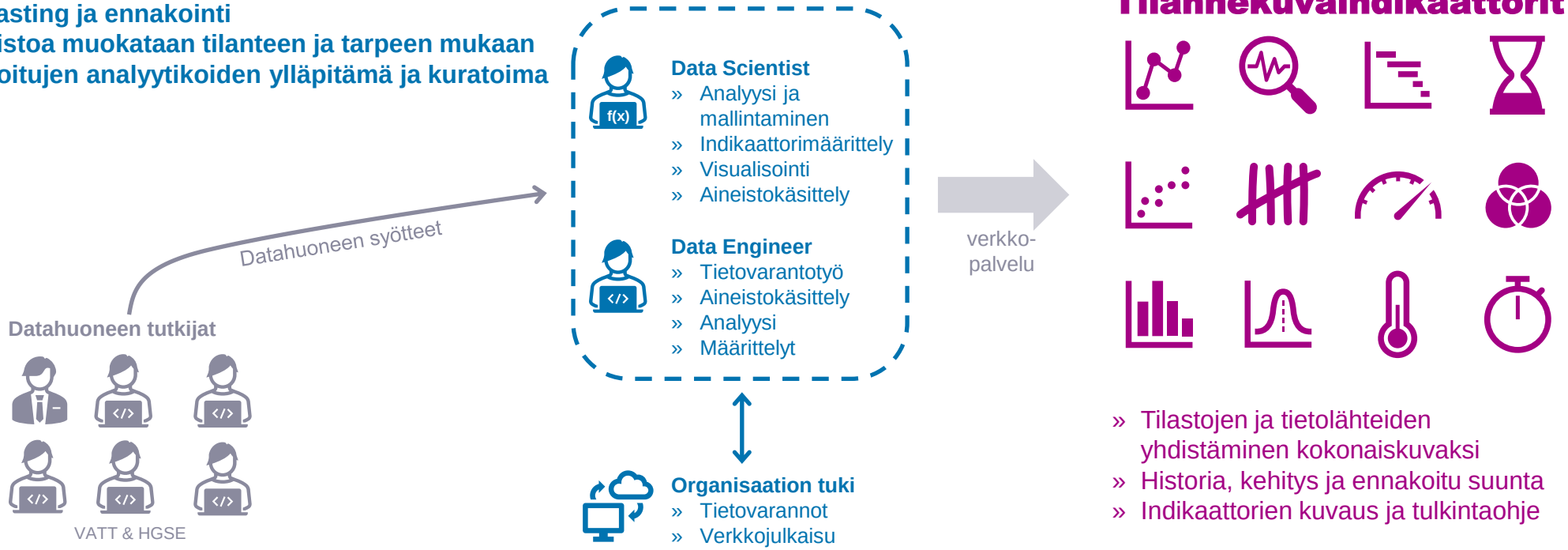

Kestävän kasvun ja vihreän siirtymän mittaaminen

- Tilastokeskus tuottaa tarkasteluun sopivia toimiala- ja sektorikohtaisia tilastoja ja tietoja ympäristöliiketoiminnasta, ympäristönsuojelumenoista, ympäristöveroista, energian tuotannosta ja kulutuksesta, kansantalouden materiaalivirroista sekä jätteistä ja kasvihuonekaasupäästöistä. Aihealueeseen liittyvä tilastointi on laajenemassa lähitulevaisuudessa.
- Kestävä kasvu ja vihreä siirtymä ilmiöt ylittävät laajasti tilastoaihealueet ja ministeriöiden hallinnonalat. Eri hallitusohjelmiin liittyvistä seurantatiedoista sovitaan usein tapauskohtaisesti ohjelmien julkistusten jälkeen ja niitä tuotetaan määräaikaisesti.
- Mittaamista olisi hyvä tarkastella kokonaisuuden näkökulmasta, yli hallituskausien ja kehittää koordinointia. "Mitä halutaan seurata kansallisesti pidemmällä aikavälillä?”.
  - Esimerkiksi Kestävyystiekartta: olisiko mahdollista sopia joukosta seurantatietotarpeita, varmistaa niiden tuottaminen ja rahoitus
  - Ohjelmien ja strategioiden osalta varmistettaisiin kestävyystiekartan seurattavien tietojen käytettävyys jo valmisteluvaiheessa yhteistyössä tietoja tuottavien virastojen kanssa ja sovittaisiin tarvittavista täydennyksistä ja rahoituksesta

Kestävä kehitys ja arvonlisäpohjainen ulkomaankauppa

– Kestävän kehityksen kolme ulottuvuutta arvonlisäpohjaisessa ulkomaankaupassa

Sosiaalinen kestävyys

- Sukupuoli- ja koulutustaso-jakaumat ulkomaan-kauppaan kytkeytyvissä yrityksissä (suoraan ja epäsuorasti)

Taloudellinen kestävyys

- Globaalit riippuvuus-suhteet
- Toiminta-ympäristön ennakointi

Ekologinen kestävyys

- Vaatii eniten kehitystyötä
- Vihreään siirtymään kytkeytyvien yritysten tunnistaminen?
- Päästöt globaaleissa arvoketjuissa?

Kiitos

ville.vertanen@stat.fi
katri.kaaja@stat.fi

Tilastokeskus